

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.IV.21.561/2019/6.

A tanács tagjai:

Dr. Kovács Zsuzsanna a tanács elnöke

Dr. Dzsula Marianna előadó bíró

Dr. Pataki Árpád bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Lichy Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lichy József ügyvéd)

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Várnai és Társa Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Márton Attila)

A per tárgya:

Jóhírnév megsértésének megállapítása és sérelemdíj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

A felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 8.Pf. 20.317/2019/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Budapest Környéki Törvényszék 10.P. 21.343/2016/53.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 254.000 (kétszázötvennégyezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes a gyártója -más sportcélú táplálékkiegészítő készítmény mellett - az ... terméknek, amely a csomagolásán feltüntetett tájékoztatás szerint 85 gramm fehérjét tartalmaz. Az alperes is sportcélú táplálékkiegészítők gyártásával és forgalmazásával foglalkozó, Németországban bejegyzett gazdasági társaság.
- [2] 2016. június 30-án az alperes ügyvezetője, ... a facebook oldalán a következő közleményt tette közzé német nyelven, amelyben - utalva a kivizsgálás eredményeire - a saját áraival szemben a felperesi termékek esetében tapasztalható alacsonyabb árak magyarázataként hivatkozott arra, hogy az izolátum 85 gramm fehérje helyett 79 gramm fehérjét tartalmaz, és ebből 16 gramm glicin, a WPC izolátum helyett. A WPC egy tejsavó koncentrátum, amihez képest az izolátum - ami ugyancsak tejsavó alapú - magasabb fehérjetartalmú. A szöveg alatt elérhető volt az alperes által megbízott ... (a továbbiakban: német laboratórium) ezen adatokat tartalmazó vizsgálati eredménye is. A perindítást megelőzően a felperes megbízta a ... laboratóriumot hasonló vizsgálat lefolytatásával, amelynek az eredménye szerint a felperes terméke a csomagoláson feltüntetett mennyiségű fehérjét tartalmaz.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [3] A felperes keresetében azt kérte megállapítani, hogy az alperes a ... oldalon közzétett valótlan tényállításokkal, illetve azok híresztelésével megsértette az üzleti jó hírneve védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kérte az alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására, eltiltását a további jogsértésektől, valamint arra kötelezését, hogy írásban, saját költségén fejezze ki sajnálkozását a felperes jó hírnevének megsértéséért az erről és a valós tényekről szóló nyilatkozat útján a jogsértő tartalom közlésével azonos helyen és formában, illetve 2.000.000 euró sérelemdíj megfizetésére kötelezését.
- [4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, azt jogalapjában és a sérelemdíjatösszegszerűségében is vitatta. Arra hivatkozott, hogy a közleményben foglalt állítások valóságok, ennek alátámasztásául csatolta a német laboratórium vizsgálati eredményét. Ez ugyanis igazolja, hogy a perbeli termékről állított tények megfelelnek a valóságnak, ami kizárja a felperes jóhírnevének a sérelmét. Állította, hogy az ügyvezetője által írt közlés okszerű és tényszerű kritikát tartalmaz, ezért az nem minősíthető a felperest sértő és lealázó megnyilvánulásoknak. Elismerte, hogy a közlemény negatív hatást gyakorol a felperes üzleti tevékenységére, azonban arra hivatkozott, hogy ez a piaci szereplők közötti szabad verseny természetes velejárója.

Az első- és másodfokú ítélet

- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, hogy az alperes „a 2016. június 30. napján képviselőjében eljáró vezetője, ...” facebook oldalán megfogalmazott közleményében tett valótlan állításaival megsértette a felperes (üzleti) jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest a jogsértő magatartás abbahagyására, elégtétel adására, egyidejűleg eltiltotta a további jogsértésektől és kötelezte 10.000 euró megfizetésére, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság a széleskörű bizonyítási eljárás eredményének mérlegelése alapján megállapította, hogy az alperes közleményével szemben a felperes ... termékének fehérjetartalma megfelel a csomagoláson a gyártó (felperes) által feltüntetett értéknek, ezért az alperes képviselőjének közleményében tett állításai nem felelnek meg a valóságnak. Az alperes abban olyan valótlanságot állított, illetve híresztelt, ami alkalmas a felperes jóhírnevének megsértésére, ezért a felperes keresetét alaposnak találta az objektív szankciók, valamint részben a sérelemdíj tekintetében.
- [6] A felperes és az alperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította. Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás (a szakértői vizsgálatot is beleértve) meghaladták a személyiségi jogi per kereteit. A személyiségi jogi per ugyanis a jogrendszerben elfoglalt szerepénél, rendeltetésénél fogva nem alkalmas bármely más jogterületre (élelmiszer-biztonság, fogyasztóvédelem) tartozó jogviták eldöntésére, de még véleményezésére sem. Rámutatott arra is, hogy a széleskörű bizonyítás egyebekben szükségtelen is volt, mivel a perben nem azt kellett bizonyítani, hogy a felperes perben megvizsgált terméke - amelyet a kifogásolt közlés után más országban később vásároltak - megfelel a dobozon feltüntetett adatoknak, hanem azt, hogy a perbeli közlemény alapját képező szakértői vizsgálat alperes által közzétett eredményei hamisak. Az elsőfokú bíróság által elrendelt vizsgálat erre nem alkalmas, ezért nem igazolta, de nem is cáfolta azt, hogy a német laborvizsgálat során ténylegesen mi volt a termékben. A felperes nem állította, hogy az alperes által megvizsgált termék nem az övé, az az általánosságban tett megjegyzése pedig, hogy tapasztalata szerint időnként hamisítják a termékeit, nem tekinthető ilyen állításnak.
- [7] A másodfokú bíróság megállapítása szerint azt a felperes is elismerte, hogy a magyar és a német laboratórium eredménye ütközik egymással, azonban a 6. számú jegyzőkönyvben tett nyilatkozata szerint azt tekintette jogsértőnek, hogy az alperes a felperesről általában nyilatkozott. Ilyen általános hivatkozás azonban a sérelmezett közlésből nem volt kiolvasható. A felperes által sérelmezett közlés nem utal a felperes más termékére, a nyilatkozó általánosságban ír a felperes áráiról. A jogerős ítélet utalt arra is, hogy a bejegyzés indulatos és személyes hangnemű vélemény-tartalmú része („Ebből még több van a tarsolyomban, de túl sok igazságot egyszerre nem tudok befogadni”, „Srácok, sajnos így néz ki ez a piac!”, „Ássátok el magatokat!” stb.) pedig inkább a fogyasztókat és nem a felperes termékeit minősíti. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperesre vonatkozó közlés - a hozzáfűzött szakvéleményre tekintettel - a szakvéleményből levont okszerű következtetésnek minősül, amely azt a tényt ismétli meg, hogy az izolátum termékben 85 gramm fehérje helyett 79 gramm fehérje van. Ezt az állítást azonban a német laboratórium vizsgálata igazolta, az alperes ennek az eredményét és az arra alapított következtetéseit közölte. A perben eljáró szakértő a német laboratóriumi vizsgálat szakmai hitelességét ugyan vitatta a mintavételt kifogásolva, azonban nem vonta kétségbe a laboratóriumi vizsgálat eredményének a helyességét. A jogerős ítélet utalt arra is, hogy az alperessel szemben nem támasztható olyan igény, hogy a vizsgálat szakmai hitelességét mérlegelje, illetve kétségbe vonja, és mivel azt az utóbb végzett vizsgálatokkal nem lehet cáfolni, az alperes közlése nem sértette meg a felperes jóhírnevét.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [8] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon

kívül helyezését, és az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatásával a teljes keresetének való helytadást kérte. Megsértett jogszabályként hivatkozott a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. § (1) - (2) bekezdésére, a Ptk. 2:43. §-ára, a Ptk.

2: 45. §(1) - (2) bekezdésére, a Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a), b) c) pontjára, a Ptk. 2:52. § (1) - (3) bekezdésére, a Ptk. 3:1. § (2) - (3) bekezdésére. Felülvizsgálati álláspontja szerint a másodfokú bíróság jogszabálysértően értékelte az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítás eredményét és utasította el a keresetét. A másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az elsőfokú eljárásban fogatosított szakértői bizonyítás alátámasztotta azt az állítását, hogy az érintett készítménye - a gyártási folyamat dokumentálásával igazoltan - megfelelő minőségi és mennyiségi mutatókkal rendelkezik. Vitatta a másodfokú bíróság által meghatározott, a peres feleket terhelő bizonyítási érdeket. Álláspontja szerint nem az képezte a bizonyítás tárgyát, hogy valós vagy valótlan vizsgálati eredményeket mutatott-e ki alperes a németországi laboratóriumi vizsgálattal, hanem az, hogy a felperes a gyártási folyamat során olyan összetételű készítményt hoz-e kereskedelmi forgalomba, amely tartalmazza a csomagoláson feltüntetett összetevőket. Hivatkozott arra is, hogy az alperes közleménye azért sérti a jóhírnevét, mert azt a látszatot kelti, hogy a felperes termékei szándékosan nem a csomagoláson feltüntetett összetételűek, és azt sugallja, hogy emiatt olcsóbbak. A közlemény indulatosabb és személyes hangvételű jelzői éppen ezért utalnak azokra a fogyasztókra, akik a felperes termékeit fogyasztják. Hangsúlyozta, hogy annak is jelentősége van, hogy a perbeli közlemény a közismerten nagyon érzékeny német piacon jelent meg. Sérelmezte, a másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az alperes nem igazolta a perben, hogy a felperes - eredetét illetően is bizonyított - termékét vizsgáltatta be. Állította, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének a következtetése a helytálló, amely szerint a bevizsgált termék - a sérelmezett közlemény tartalmával szemben - a csomagolás szerinti mennyiségű fehérjét tartalmaz.

- [9] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, annak helyes indokaira hivatkozással.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [10] A felülvizsgálati kérelem alaptalan az alábbiak szerint.
- [11] A felperes felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályhelyként számos jogszabályi rendelkezést jelölt meg, felülvizsgálati kérelmének indokait azonban a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp). 272. § (2) bekezdésében felsorolt kötelező tartalmi kellékek közül csupán a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése körében fejtette ki, a másodfokú bíróság által a bizonyítási eljárás eredményének a mérlegelését támadva. A további jogszabálysértések tekintetében a felülvizsgálati kérelem nem felel meg a Pp. 272. § (2) bekezdésében foglaltaknak, ezért a Kúria - a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. és 4. pontjára is figyelemmel - azokat figyelmen kívül hagyta.
- [12] A felülvizsgálati kérelem alapján a Kúriának érdemben azt kellett megítélnie, hogy a jogerős ítélet a Ptk. 2:45. § (2) bekezdését megsértve állapította-e meg a sérelmezett közlés tárgyában a személyiségi jogsértés hiányát. Jogsértés hiányában ugyanis a Ptk. 2:52. §-a szerinti sérelemdíj fizetési kötelezettség fel sem merülhet.
- [13] A Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerint a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel. E rendelkezés alapján a jóhírnév sérelmének megállapítására az olyan valótlan és a személy hátrányos megítélését kiváltó közlés alkalmas, amely valamely tényt határozottan vagy burkoltan tartalmaz. Az értékítélet, bírálat, akaratnyilvánítás, óhajok kifejezése a jóhírnév megsértéseként nem eredményezheti.
- [14] A Kúria egyetértett a másodfokú bíróságnak azzal az okfejtésével, hogy a fenti szempontok

vizsgálata nem terjedhet ki más per tárgyát képező jogvitákra. Annak vizsgálata és bizonyítása, hogy az alperes a felperes eredeti, sértetlen csomagolású, az összetevők megváltoztatása nélküli, megfelelő körülmények között tárolt termékét vizsgáltatta-e be, nem a személyiségi jogi per körébe tartozó kérdés. A személyiségi jogi perben ugyanis nem dönthető el más per (eljárás) tárgyát képező jogvita, ezek vizsgálata meghaladja a személyiségi jogi per kereteit. A Kúria ebben a kérdésben irányadónak tekinti és nem kíván eltérni a Pfv.IV.21.842/2017/13. számú határozatában kifejtettektől, amelyben rámutatott arra, hogy más jogterületre tartozó jogvita nem képezheti a személyiségi jogi per tárgyát. A Kúria egyetértett a másodfokú bíróságnak azzal az okfejtésével is, hogy a felperesnek - az alperes által csatolt okiratokkal (német laboratóriumi vizsgálati jegyzőkönyv, a termék vásárlását igazoló blokk) szemben azt kellett volna bizonyítania, hogy a perbeli közlemény alapját képező laboratóriumi vizsgálat közzétett eredményei hamisak.

- [15] A felperes felülvizsgálati kérelmében sem tett olyan tényállítást vagy jelölt meg olyan bizonyítékot, amely ennek igazolására alkalmas lett volna. A másodfokú bíróságnak a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelése pedig mindenben megfelel a peres iratoknak. Ehhez kapcsolódóan kiemeli a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás mint rendkívüli perorvoslati eljárás során általában nem vizsgálható az eljáró bíróság mérlegelési jogkörébe tartozóan megállapított tényállás, nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria csak azt vizsgálja, hogy az eljáró bíróságok a mérlegelés körébe vont adatok, bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutottak-e nyilvánvalóan helytelen és kirívóan okszerűtlen következtetésre. A bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelésének hiányában a bizonyítékok felülmérlegelésére a felülvizsgálati eljárásban nincs lehetőség. Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (Kúria Pfv.I.21.474/2011/10., megjelölt: BH2013.119.). A megjelölt eseti döntésben írt felülmérlegelési korlát (iratellenes, logikai ellentmondást tartalmazó vagy a bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen mérlegelésén alapuló megállapítások) a felülvizsgálati eljárásban érvényesül, mivel annak rendkívüli perorvoslati jellege miatt nincs helye a bizonyítékok ismételt egybevetésének és felülmérlegelésének {Kúria Pfv.I.20.924/2018/9., Pfv.I.20.579/2019/7. [28]}.
- [16] A Kúria megítélése szerint a Ptk. 2:45. § (1) bekezdésébe ütköző jóhírnév megsértésének megállapítására kizárólag olyan tartalmú közlés adhatna alapot, amely valótlan tényállításon alapul. A perben ez nem került bizonyításra, ezért a másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül jutott arra a következtetésre, hogy a perben közlemény sérelmezett tartalma - a teljes szövegkörnyezetre is figyelemmel - egyértelműen értékelésnek, véleménynyilvánításnak minősül.
- [17] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül utasította el a felperes keresetét. Ezért a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alkalmazott jogszabályok és az alkalmazott joggyakorlat

- [18] Ptk. 2:45. § (2) bekezdés

Záró rész

- [19] A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelen felülvizsgálattal élő felperest az alperes jogi képviselével felmerült, ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján a kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban

állóan, mérlegeléssel határozta meg.

[20] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. január 13.

Dr. Kovács Zsuzsanna s.k. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

S.K.

bíróági ügyintéző